

TECHNICKÉ NORMY PODPORUJÍ SPOTŘEBITELE – SPOTŘEBITELÉ NORMY OVLIVŇUJÍ

Libor Dupal

„Nedílnou součástí Národní politiky kvality je podpora funkce infrastruktury kvality, mezi jejíž nástroje patří technická normalizace. Normy jsou totiž jedním z nástrojů oprávněného zájmu, tedy prostředkem pro ochranu zdraví a bezpečnosti osob, majetku, životního prostředí.“

Ing. Pavel Vinkler, Ph.D., LL.M., MBA, 1. místopředseda RK ČR,
ředitel odboru podnikatelského prostředí a obchodního podnikání MPO

„Úsilí ANEC odráží velmi jasnou strategii, kterou jsme se odhodlaně zavázali dodržovat a která vedla k pokroku v plnění našeho poslání jako hlasu evropských spotřebitelů v oblasti standardizace. V globální ekonomice, která je pod zvláštním tlakem, a v prostředí geopolitických napětí, jsme se snažili ovlivňovat normy v zájmu spotřebitelů všemi možnými prostředky, přičemž jsme čerpali z úsilí našich členů, odborníků a sekretariátu.“

Dermott Jewell, prezident ANEC

„Normalizace stimuluje hospodářský růst a inovaci a zejména posiluje konkurenceschopnost České republiky, především pak malých a středních podniků, v rámci Evropské unie i mezinárodně. A aby takový nástroj byl skutečně efektivní, je třeba nejen správné nastavení procesů v rámci tvorby technických norem, ale také zásadní podpora používání technických norem účastníky trhu.“

Mgr. Zdeněk Veselý, generální ředitel České agentury pro standardizaci

Publikace byla připravena k vydání při příležitosti Mezinárodního dne standardizace
(14. říjen 2026)

Publikace byla vytvořena a vydána za finanční podpory Rady kvality České republiky

RADA KVALITY
ČESKÉ REPUBLIKY

portalkvality.gov.cz

OBSAH

TECHNICKÉ NORMY – PROČ A JAK	2
Technické normy: Neviditelný pilíř bezpečného a férového trhu	2
ČSN online a další informační zdroje	2
Informační portál ÚNMZ a ČAS o předpisech a normách	3
ANEC – PŘÍNOSY EVROPSKÝM SPOTŘEBITELŮM	3
Klíčové tematické oblasti a dosažené úspěchy (2025–2026)	3
SPOTŘEBITELSKÝ KABINET PUBLIKUJE VE PROSPĚCH EDUKACE ÚČASTNÍKŮ TRHU	5
TRH BEZ TECHNICKÝCH NOREM? JDE TO?	8

TECHNICKÉ NORMY – PROČ A JAK

Technické normy: Neviditelný pilíř bezpečného a férového trhu

Technické normy jsou pro výrobce společným jazykem kvality, který umožňuje fungování moderního trhu. Bylo by proto mylné je vnímat jako pouhé, ba nepříjemné byrokratické břemeno. Pro malé a střední podniky (MSP) představují normy „návod na úspěch“ – umožňují jim vyrábět produkty, které jsou kompatibilní, bezpečné a konkurenceschopné i v globálním měřítku, aniž by musely samy vyvíjet složitá technická řešení.

Z pohledu spotřebitele jsou normy neviditelným strážcem. Zajišťují, že hračka v ruce dítěte je mechanicky odolná, že nabíječka k telefonu ne-

způsobí požár a že digitální služby chrání naše soukromí. Publikace spotřebitelského Kabinetu, jako např. *Rozumíme technickým normám?*, zdůrazňují, že norma je příslibem: pokud je výrobek v souladu s normou, splňuje očekávanou úroveň bezpečnosti a kvality.

V éře digitalizace a udržitelnosti se normy stávají klíčovým nástrojem pro transparentnost. Pomáhají nám pochopit, co kupujeme, jak dlouho výrobek vydrží a jak ho lze opravit. **Normy tedy netvoří bariéry, ale mosty mezi poctivými výrobci a informovanými spotřebiteli.**

ČSN online a další informační zdroje

Upozorňujeme, že Česká agentura pro standardizaci (ČAS)

poskytuje snadný, rychlý a cenově dostupný online přístup k českým technickým normám a normalizačním dokumentům prostřednictvím portálu ČSN online. Podrobné informace a vstup do ČSN online naleznete zde:

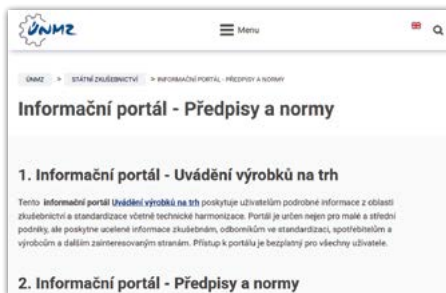
<https://csnonlinevstup.agentura-cas.cz/jak.aspx>. Základní informace o ČSN a dalších dokumentech jsou dostupné zdarma na adrese <https://seznamcsn.agentura-cas.cz>.

Jednotlivé ČSN je možné v tištěné nebo elektronické verzi (PDF) zakoupit v e-shopu ČAS, viz <https://eshop.agentura-cas.cz/>. Sofistikovanější využití platformy je zpoplatněné.

Informační portál ÚNMZ a ČAS o předpisech a normách

Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (ÚNMZ) již řadu let zprostředkovává přístup na **informační portál Předpisy a normy** (<https://unmz.gov.cz/statni-zkusebnictvi/informacni-portal-unmz/>).

Tento portál je velmi dobře a přehledně zpracován. Práci s portálem názorně přibližuje naše e-publikace *Rozumíme technickým normám?* (Stručná rekapitulace pro účastníky trhu se zaměřením na spotřebitele a malé a střední podniky).

ANEC – PŘÍNOSY EVROPSKÝM SPOTŘEBITELŮM

Organizace ANEC (European Consumer Voice in Standardisation – Hlas evropských spotřebitelů ve standardizaci) oslavila

v roce 2025 své 30. výročí existence jako klíčový obhájce zájmů milionů evropských spotřebitelů v procesu technické normalizace. Jejím posláním je zvyšovat úroveň norem tak, aby bylo dosaženo optimální úrovně ochrany, prosperity a udržitelnosti pro všechny občany. Činnost ANEC je politicky

i finančně podporována Evropskou unií a zeměmi sdružení EFTA.

Síla organizace spočívá v rozsáhlé síti odborníků. V roce 2025 disponovala organizace ANEC 170 experty v 7 pracovních skupinách, kteří zastupovali spotřebitele v 275 technických komisích evropských normalizačních organizací CEN, CENELEC a ETSI, a v téměř 35 komisích mezinárodních normalizačních organizací ISO a IEC. Tento expertní vklad zajišťuje, že evropské normy jsou vyvážejší, robustnější a odpovídají veřejnému zájmu.

Klíčové tematické oblasti a dosažené úspěchy (2025–2026)

1. Bezpečnost dětí a hraček

Děti jsou považovány za nejzranitelnější spotřebitele vyžadující nejvyšší míru ochrany.

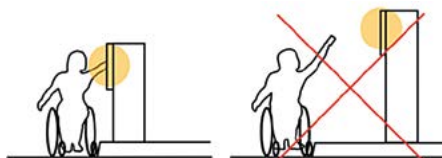
- Nové nařízení o bezpečnosti hraček: organizace ANEC přivítala přijetí tohoto nařízení, které přináší přísnější limity pro škodlivé chemikálie, zavedení digitálních pasů výrobků pro lepší sledovatelnost a bezpeč-

nostní kontroly u hraček připojených k internetu.

- Bezpečnost v dopravě: Kampaň *Look before you lock!* varuje před rizikem úžehu dětí ponechaných v automobilech a ANEC aktivně prosazuje instalaci varovných systémů přímo do vozidel.

2. Přístupnost a inkluze (Design pro všechny)

Organizace ANEC prosazuje principy „Design pro všechny“, aby produkty a služby nebyly diskrimi-

nační a byly využitelné i pro seniory a osoby se zdravotním postižením.

- Evropský akt o přístupnosti (EAA): Organizace se podílí na implementaci tohoto aktu u klíčových služeb, jako jsou bankovníctví, doprava a digitální technologie.
- Normy pro nezávislý život: V roce 2025 byla přijata norma EN 17999, která definuje požadavky na systémy podporující nezávislé bydlení zranitelných skupin. Proces probíhal za účinné spoluúčasti ANEC.

3. Udržitelnost a cirkulární ekonomika

Cílem ANEC je Evropa, kde spotřebitelé mohou činit volby, které jsou udržitelné pro jejich blaho i životní prostředí.

- Ekodesign: Organizace ANEC se stala členem nového fóra pro ekodesign (ESPR) a prosadila zahrnutí matrací mezi produktové priority pro období 2025–2030.
- Opravitelnost: ANEC aktivně definuje metody pro posuzování odolnosti a opravitelnosti elektroniky, aby se snížily bariéry pro opětovné použití výrobků.
- Obaly: ANEC podporuje nové nařízení o obalech (PPWR), které omezuje nebezpečné chemikálie (např. PFAS) a zavádí povinné cíle pro opětovné použití.

4. Digitální společnost a umělá inteligence (AI)

V rychle se měnícím digitálním prostředí ANEC usiluje o to, aby technologie byly bezpečné, transparentní a chránily soukromí.

- Důvěryhodná AI: Prostřednictvím pracovní skupiny pro AI prosazuje začlenění principů

lidského dohledu a bezpečnosti do norem pro umělou inteligenci.

- Kybernetická bezpečnost: ANEC kriticky posuzuje, zda nové harmonizované normy skutečně ochrání spotřebitele před digitálními riziky.
- Digitální pas výrobku (DPP): ANEC prosazoval, aby tyto pasy byly otevřené, interoperabilní a poskytovaly spotřebitelům ověřitelná data po celou dobu životního cyklu produktu.

5. Bezpečnost domácností a služeb

- Požární bezpečnost: ANEC volá po celoevropské strategii požární ochrany, která by zahrnovala lepší edukaci a využívání kouřových hlásičů.

- Elektrické spotřebiče: Za účinného zapojení ANEC se podařilo se odstranit diskriminační větu z normy EN 60335-1, která neodůvodněně vyžadovala „dodatečná opatření“ pro uživatele se zdravotním postižením.

Výhled

Organizace ANEC se zaměří na *Evropský akt o výrobcích (European Product Act)*, který by měl sjednotit pravidla pro normalizaci, dozor nad trhem

a bezpečnost. Prioritou zůstává silná integrace spotřebitelských zájmů do technických pravidel, která určují podobu trhu, a zajištění toho, aby

modernizace systému neprobíhala na úkor inkuzivity a kvality ochrany spotřebitele.

SPOTŘEBITELSKÝ KABINET PUBLIKUJE VE PROSPĚCH EDUKACE ÚČASTNÍKŮ TRHU

Kabinet pro standardizaci, o.p.s. (KaStan) v úzké spolupráci se Sdružením českých spotřebitelů a s nezbytnou podporou různých subjektů – zejména České agentury pro standardizaci a Rady kvality ČR, případně dalších, se systematicky zaměřuje na zviditelnění norem v každodenním životě spotřebitelů a funkce trhu obecně. Nezbytnou součástí těchto aktivit je publikační činnost.

Publikace vydáváme tiskem a jsou přístupné i v e-formátu. (Publikace jsou vystaveny ke stažení na adrese <https://konzument.cz/publikace/top-normy.php>. Nejsou určeny pro komerční využití.)

Cílovou skupinou naší **edice top-normy** jsou samozřejmě spotřebitelé, ale nejenom. Osvětu zaměřujeme i na další segmenty trhu, zejména malé a střední podnikatele, mikropodniky či OSVČ, dále na subjekty působící v infrastruktuře kvality, veřejnou správu aj.

Přehled publikací KaStan s krátkým popisem obsahu či zaměření:

- **Bezpečnost výrobků obecně a bezpečnost dětí konkrétně** (svazek 29, 2026)

Z obrovského rozsahu výrobků či i služeb, které jsou přímo určeny dětem, nebo se kterými se děti mohou v běžném kontaktu s okolím setkat a které jim mohou přivést ohrožení na zdraví anebo i na životě, jsou na evropské úrovni regulovány odvětvově specifickým předpisem pouze hračky. Všechny ostatní výrobky pro děti se řídí obecnou bezpečností výrobků (GPSR). A těmto výrobkům se věnuje tato publikace.

- **Značky kvality Národního programu Česká kvalita podporují výběr spotřebitelů** (svazek 28, 2026)

Publikace se věnuje významu a fungování vládního programu, jehož cílem je usnadnit

spotřebiteli orientaci na trhu a pomoci mu identifikovat skutečně kvalitní a bezpečné výrobky či služby prostřednictvím ověřených značek.

- **Hračky – nové nařízení EU s podporou technických norem – k bezpečnosti dětí, k jistotě pro rodiče** (svazek 27, 2025)

Tento svazek rozebírá aktualizovanou evropskou legislativu pro hračky a vysvětluje, jak technické normy slouží jako praktický nástroj k zajištění nejvyšších bezpečnostních standardů pro nejmenší uživatele.

- **Přístupnost prostředí k využitelnosti pro všechny: s pomocí technických norem** (svazek 26, 2025)

Publikace se zaměřuje na principy univerzálního designu a odstraňování bariér. Ukazuje,

jak normy pomáhají vytvářet prostředí, které je bezpečné a pohodlně využitelné pro všechny skupiny obyvatel bez rozdílů.

- **Ubytovací zařízení – za „EURO-hvězdičkami“ s pomocí technických norem** (svazek 25, 2025)

Průvodce světem standardizace v hotelnictví a ubytovacích službách. Vysvětluje, jak technické normy definují kvalitu služeb, která stojí za mezinárodně uznávaným systémem hodnocení hvězdičkami.

- **Rozumíme technickým normám?** (svazek 24, 2024)

Edukativní materiál určený široké veřejnosti a malým podnikům. Stručnou a srozumitelnou formou vysvětluje základní pojmy standardizace a přínosy, které normy přinášejí pro bezpečnost a efektivitu trhu.

- **Digitální pas výrobku: nový nástroj vnitřního trhu EU** (svazek 23, 2024)

Publikace představuje inovativní nástroj pro transparentnost trhu. Digitální pasy mají za cíl poskytnout spotřebitelům i firmám podrobné informace o složení a udržitelnosti výrobků po celou dobu jejich životního cyklu.

- **Spotřebitel a normalizace ve službách digitální společnosti** (svazek 22, 2024)

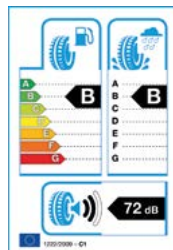
Text reflektuje moderní trendy digitalizace. Zabývá se tím, jak standardizace v oblasti digitálních technologií chrání spotřebitele, zajišťuje interoperabilitu systémů a bezpečnost dat v on-line prostředí.

- **Model pro poskytování kvalitní služby v ČR** (svazek 21, 2024)

Publikace představuje metodiku a standardy pro zvyšování kvality v sektoru služeb. Zaměřuje se na praktické postupy, které vedou ke spokojenosti zákazníka a k budování důvěry v český trh služeb.

- **Technické normy a udržitelnost** (svazek 20, 2023)

Publikace zkoumá roli norem v ochraně životního prostředí. Ukazuje, jak standardizace podporuje cirkulární ekonomiku, energetickou účinnost a odpovědné využívání zdrojů.

- **Zadržné systémy pro děti v automobilech – nově, přísněji, bezpečněji** (svazek 19, 2023)

Specializovaný průvodce aktuálními požadavky na autosedačky. Vysvětluje přísnější bezpečnostní kritéria definovaná normami, která jsou klíčová pro maximální ochranu dítěte při přepravě.

- **Značka kvality „Hřiště-sportoviště-tělocvična – Ověřený provoz“** (svazek 18, 2023)

Tento svazek je zaměřen na bezpečnost rekreačních a sportovních prostor. Popisuje standardy pro provozovatele, jejichž dodržování minimalizuje rizika úrazů dětí i dospělých uživatelů.

- **Logo Česká kvalita pro výrobky a služby – využití ve firemním marketingu a komunikaci** (svazek 17, 2023)

Praktická příručka pro firmy, která vysvětluje, jak efektivně komunikovat kvalitu směrem k zákazníkovi a jak využít prestižní značky k posílení důvěryhodnosti značky na trhu.

- **Technické normy ku pomoci seniorům a osobám se zdravotním postižením** (svazek 16, 2022)

Publikace formou otázek a odpovědí přibližuje specifické normy, které usnadňují každodenní život zranitelným skupinám spotřebitelů, ať už jde o kompenzační pomůcky nebo úpravy prostředí.

- **Technické normy ve světě služeb cestovního ruchu** (svazek 15, 2022)

Svazek přehledně shrnuje standardy kvality a bezpečnosti specifické pro turismus, od ubytování až po specifické volnočasové aktivity, s cílem zvýšit úroveň českého cestovního ruchu.

- **Univerzální nabíječky nově – s podporou technických norem** (svazek 14, 2022)

Vysvětluje přínosy a technické pozadí zavedení jednotných nabíjecích standardů v EU, což přináší úspory spotřebitelům a snižuje množství elektronického odpadu.

- **Bezpečný provoz veřejných herních a sportovních zařízení pro děti a mládež** (svazek 13, 2022)

Publikace shrnuje „pravidla praxe“ vycházející z technických norem. Je určena především provozovatelům jako návod pro zajištění trvalé bezpečnosti a správné údržby herních prvků.

- **Chytrá měřidla energií a spotřebitel** (svazek 12, 2021)

Zabývá se technologiemi chytrého měření (smart metering). Informuje spotřebitele o jejich právech, ochraně soukromí a možnostech, jak díky normovaným technologiím lépe kontrolovat svou spotřebu energií.

(Starší publikace do přehledu nezařazujeme, na odkazované adrese jsou nadále k dispozici.)

TRH BEZ TECHNICKÝCH NOREM? JDE TO?

*„Podstatou a naplňováním ZAPOJENÍ SPOTŘEBITELŮ DO STANDARDIZACE je prosazování a zohledňování zájmů spotřebitelů při vlastní tvorbě technických norem a předpisů, i účinná podpora co nejširšího používání technických norem všemi účastníky trhu. Zdůrazňujeme provázanost technických norem na právní technické předpisy a na další nástroje infrastruktury kvality ve vztahu k posilování korektního fungování trhu (posuzování shody, akreditace, metrologie, dozor nad trhem). Nedostatek cílené finanční podpory ze soukromých i veřejných zdrojů je ke škodě všech účastníků trhu, a tedy i trhu samotného. **Bez norem to nejde!**“*

Ing. Libor Dupal,

ředitel Kabinetu pro standardizaci, předseda správní rady Sdružení českých spotřebitelů, zástupce českých spotřebitelů v ANEC

Rekapitulace odkazů:

Kabinet pro standardizaci: <https://www.top-normy.cz/kabinet-pro-standardizaci.php>

Organizace ANEC: <https://anec.eu>

Edice top-normy: <https://konzument.cz/publikace/top-normy.php>

E-publikace – Rozumíme technickým normám?:

<https://konzument.cz/users/publications/10-top-normy/433-rozumime-technickym-normam.pdf>

ČSN online: <https://csnonlinevstup.agentura-cas.cz/jak.aspx>

Informační portál Předpisy a normy: <https://unmz.gov.cz/statni-zkusebnictvi/informacni-portal-unmz>

Národní portál kvality: <https://portalkvality.gov.cz>

KABINET
PRO STANDARDIZACI
... top-normy .cz

Kabinet pro standardizaci

Pod Altánem 99/103; 100 00 Praha 10

tel.: +420 602 56 18 56

e-mail: info@top-normy.cz

www.top-normy.cz

SDRUŽENÍ ČESKÝCH
SPOTŘEBITELŮ, Z.Ú.
CZECH CONSUMER
ASSOCIATION
www.konzument.cz

Pro Kabinet pro standardizaci vydalo publikaci Sdružení českých spotřebitelů, z. ú.

Pod Altánem 99/103; 100 00 Praha 10

tel.: +420 602 56 18 56

e-mail: info@scs.cz

www.konzument.cz

TECHNICKÉ NORMY PODPORUJÍ SPOTŘEBITELE – SPOTŘEBITELÉ NORMY OVLIVŇUJÍ, edice top-normy, svazek č. 30, 1. vydání,
© Ing. Libor Dupal; vydalo Sdružení českých spotřebitelů, z. ú., pro © Kabinet pro standardizaci, o.p.s., září 2026,
jazyková redakce a korektury Ing. Andrea Peková, obálka a grafická úprava Bohdan Bezvoda, tiskárna Flora, s. r. o. Praha

ISBN 978-80-88660-14-9 (Sdružení českých spotřebitelů, z. ú.)

Český institut pro akreditaci, o.p.s.
„Accredo – dávám důvěru“

ČIA, Hájkova 2747/22, Žižkov, 130 00 Praha 3, tel.: +420 272 096 222, mail@cai.cz, www.cai.cz

Partner projektu

RADA KVALITY
ČESKÉ REPUBLIKY